

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ОСОБИСТОСТІ»

Рівень вищої освіти - Магістр
Спеціальність 053 Психологія
Освітня програма «Психологія»
Рік навчання ___ I ____, семестр ___ I ____
Форма навчання ___ денна ___
Кількість кредитів ЄКТС ___ 6 ___
Мова викладання ___ українська ___

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Оксана ОЛІЙНИК

oliinyk@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4497>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Психологічна допомога особистості» спрямована на забезпечення майбутніх психологів теоретичними знаннями та закріплення практичних навичок з психологічної допомоги. Вивчення «Психологічна допомога особистості» сприятиме формуванню розуміння місця та ролі психологічної допомоги в системі наукового знання та в сучасній практиці, її задач, особливостей, методів і прийомів в різних видах і рівнях психологічної допомоги, вимог до особистісно-професійних якостей фахівця сфери психологічної допомоги.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- здатність застосовувати набуті знання із основ психологічної допомоги особистості у практичних ситуаціях (ЗК1);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) у професійній діяльності (ЗК3);
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми в царині психологічної допомоги особистості як галузі науки й практики (ЗК4);
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності зі збереженням власної ідентичності (ЗК5);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК6);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК7);
- здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети з фахівцями супутніх професій в процесі надання психологічної допомоги особистості (ЗК9);
- здатність спілкуватися іноземною мовою, у тому числі у професійній сфері (ЗК10).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної допомоги особистості як галузі науки і практики (СК1);
- здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності (СК3);
- здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну,

консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік (СК4);

– здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психологічної допомоги особистості (СК5);

– здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах (СК6);

– здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій під час надання психологічної допомоги (СК7);

– здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях (СК10).

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

– інтегрувати різноманітні напрямки консультативної та терапевтичної психології, усвідомлювати основні теоретичні конструкти надання психологічної допомоги в залежності від специфіки конкретної ситуації(ПРН1);

– вміти розробляти дизайн психологічної допомоги : формулювати проблеми і висувати гіпотези, генерувати теоретичний контекст конкретних досліджень, визначати параметри і ресурси для психологічного дослідження, планувати і надавати психологічну допомогу (ПРН2);

– узагальнювати емпіричні дані та формулювати психологічний висновок, що містить характеристику психологічних проблем клієнта, вказівки на їх можливі причини та бути здатним застосувати рекомендовані психологічні напрямки для їх вирішення (ПРН3);

– розробляти програми психологічних інтервенцій (психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість роботи (ПРН 5);

– доступно і аргументовано представляти результати психологічної допомоги особистості у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях (ПРН7);

– вирішувати етичні дилеми надання психологічної допомоги з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності (ПРН 9);

– здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої психологічної проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності (ПРН 10);

– здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій консультативної та психотерапевтичної діяльності (ПРН 11).

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади надання психологічної допомоги особистості				
Тема 1.1. Психологічна допомога особистості як предмет вивчення	2/4	Визначати поняття «психологічна допомога особистості». Розуміти об'єкт, предмет, мету і завдання психологічної допомоги. Знати види, галузі психологічної	Практичні заняття до теми 1.1. Заняття 1. Аналіз навчально-наукової літератури з проблем психологічної допомоги особистості.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів

		<p>допомоги. Диференціювати види запитів та причини звернень за психологічною допомогою</p>	<p>Заняття 2. Характеристика видів психологічної допомоги. Аналіз клієнтських запитів, їх види та причини звернень.</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у підгрупах 5 балів</p>
			<p>Завдання самостійної роботи до теми 1.1. Визначення й аналіз галузей психологічної допомоги за зверненнями клієнтів</p>	<p>Перевірка виконання завдань на ЕНК 4 бали</p>
<p>Тема 1.2. Методологічн і основи надання психологічної допомоги</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати етичні засади надання психологічної допомоги. Розуміти основні принципи надання психологічної допомоги. Диференціювати методи і соціальні технології надання психологічної допомоги.</p>	<p>Практичне заняття до теми 1.2. Розробка проекту психологічної допомоги.</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів</p>
			<p>Завдання самостійної роботи до теми 1.2. Підготовка есе на тему: «Роль етичних принципів у наданні психологічної допомоги».</p>	<p>Перевірка виконання завдань на ЕНК 4 бали</p>
<p>Тема 1.3. Особливості взаємодії в системі «психолог-клієнт» в процесі надання психологічної допомоги</p>	<p>4/6</p>	<p>Знати рівні та методологічні установки стосунків в процесі надання психологічної допомоги. Характеризувати структуру процесу спілкування. Вміти класифікувати процес спілкування. Знати основні класифікації типів клієнтів.</p>	<p>Практичні заняття до теми 1.3. Заняття 1. Аналіз навчально-наукової літератури з визначених теоретичних питань. Характеристика спілкування як способу міжособистісної взаємодії в наданні</p>	<p>Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 3 бали</p>

		Розуміти особливості роботи з важкими клієнтами. Характеризувати уникнення і опір психологічній допомозі як основні стратегії поведінки клієнта	психологічної допомоги.	
			Заняття 2. Особливості роботи з клієнтами різних типів	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у парах 4 бали
			Заняття 3 Аналіз прикладів рівнів стосунків при наданні психологічної допомоги.	Перевірка виконання завдань, спостереження у підгрупах 3 бали
			Завдання самостійної роботи до теми 1.3. Створення й аналіз моделей стосунків в системі «психолог-клієнт».	Перевірка виконання завдань на ЕНК 5 балів
Тема 1.4. Поняття впливу в процесі надання психологічної допомоги	2/3	Розуміти сутність поняття соціально-психологічного впливу Знати класифікацію психологічного впливу. Характеризувати стимули сенсорної системи. Знати невербальні та вербальні знакові системи як засоби соціально-психологічного впливу Застосовувати залучення до спільної діяльності як засіб впливу.	Практичні заняття до теми 1.4. Аналіз методів і прийомів соціально-психологічного впливу. Характеристика факторів продуктивності психологічного впливу.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.4. Аналіз методів модифікації	Перевірка виконання завдань на ЕНК 4 бали

		Володіти методами та прийомами соціально-психологічного впливу	психічних станів об'єкта	
Тема 1.5. Фахівець психологічної служби	2/4	Знати основні вимоги до фахівця сфери психологічної допомоги. Диференціювати особистісні й професійні якості фахівця з психологічної допомоги. Розуміти критерії практичної готовності фахівця до надання психологічної допомоги. Знати детермінанти ефективності фахівця сфери психологічної допомоги. Використовувати супервізію як невід'ємний компонент професійної діяльності психолога-практика Визначати основні особливості котапії.	Практичні заняття до теми 1.5. Заняття 1. Аналіз основних вимог до психолога-практика. Визначення ролі супервізії і котапії у професійній діяльності психологів.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів
			Заняття 2. Створення моделі фахівця психологічної служби	Перевірка виконання завдань у підгрупах 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.5. Характеристика вимог до психотерапевтичного процесу та до фахівця	Перевірка виконання завдань на ЕНК 4 бали
Тема 1.6. Профілактика вторинної травматизації фахівців сфери психологічної допомоги	2/2	Розуміти поняття вторинної травматизації фахівців. Знати особливості професійного вигорання фахівців сфери психологічної допомоги. Володіти методами і техніками профілактики вторинної травматизації.	Практичне заняття до теми 1.6. Аналіз факторів вторинної травматизації. Профілактика професійного вигорання фахівців сфери психологічної допомоги.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 1.6. Аналіз методів і технік профілактики	Перевірка виконання завдань на ЕНК 4 бали

			вторинної травматизації	
Проміжна атестація (тест до модуля 1)	1	Визначити рівень знань змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.	Виконання тестових завдань в elearn	Перевірка виконання тестових завдань на ЕНК 30 балів
Змістовий модуль II. Види та рівні надання психологічної допомоги особистості				
Тема 2.1. Перша психологічна допомога : психологічна підтримка, психоедукаці я	2/3	Знати поняття «перша психологічна допомога», «психоедукація», «психологічна підтримка». Виділяти структурні елементи і завдання першої психологічної допомоги. Дотримуватись принципів надання ППД. Диференціювати і характеризувати основні фактори, що впливають на здоров'я. Знати основні правила роботи з людьми, що потребують психологічної підтримки	Практичне заняття до теми 2.1. Аналіз прикладів використання оперативних правил ППД. Методи подолання ПТСР	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 2.1. Розробка інструкції щодо надання першої психологічної допомоги.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 4 бали
Тема 2.2. Психодіагност ика як різновид психологічної допомоги	2/2	Знати поняття психодіагностики Розуміти особливості психодіагностичних процедур. Знати особливості психодіагностичного процесу. Вміти встановлювати психологічний діагноз.	Практичне заняття до теми 2.2. Встановлення психологічного діагнозу. Аналіз психодіагностичн ого процесу і його етапів. Психодіагностика особистості і самосвідомості.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 3бали

		Знати основні методи психодіагностики Володіти проєктивними техніками психодіагностики Здійснювати психодіагностику різних сфер особистості	Завдання самостійної роботи до теми 2.2. Використання проєктивних методик в роботі з досліджуваними різних вікових груп.	Перевірка виконання завдань на ЕНК 3 бали
Тема 2.3. Психологічна корекція	2/4	Розуміти сутність психокорекційного процесу. Знати види, етапи психокорекції. Вміти розробляти та реалізовувати психокорекційну програму. Застосовувати методи і техніки психокорекції різних сфер особистості.	Практичні заняття до теми 2.3. Заняття 1. Аналіз особливостей індивідуальної та групової психокорекції.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 2 бали
			Заняття 2. Розробка психокорекційної програми за обраною тематикою	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи 2 бали
			Завдання самостійної роботи до теми 2.3. Підбір методів і технік психокорекції різних сфер особистості	Перевірка виконання завдань на ЕНК 4 бали
Тема 2.4. Соціально-психологічний супровід.	2/2	Знати поняття соціально-психологічного супроводу. Розуміти і володіти особливості соціально-психологічного супроводу у наданні психологічної допомоги. Характеризувати складові соціально-психологічного супроводу	Практичні заняття до теми 2.4. Аналіз складових соціально-психологічного супроводу. Розробка моделі соціально-психологічного супроводу клієнта	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи та роботи у підгрупах 5 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 2.4. Навести приклади СПС первинної і вторинної професіоналізації	Перевірка виконання завдань на ЕНК 3 бали

Тема 2.5. Особливості психологічного консультування	2/4	Знати поняття психологічного консультування. Виділяти особливості психологічного консультування. Знати основні положення психологічного консультування	Практичні заняття до теми 2.5. Аналіз навчально-наукової літератури. Визначення критеріїв успішного консультування.	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи 3 бали
		Розуміти особливості взаємодії психологічного консультування з іншими видами психологічної допомоги.	Заняття 2. Розробка моделі консультативної сесії з клієнтом (запит, етапи, принципи, методи, техніки)	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у підгрупах 3 бали
		Використовувати різні види психологічного консультування	Завдання самостійної роботи до теми 2.5. Розробка рекомендацій щодо проведення дистанційного психологічного консультування	Перевірка виконання завдань на ЕНК 4 бали
Тема 2.6. Психотерапевтичні напрямки як детермінанти психологічної допомоги особистості	6/9	Диференціювати провідні напрями психотерапії. Визначати відмінні риси психотерапії від інших видів психологічної допомоги. Знати етапи психотерапевтичного процесу.	Практичні заняття до теми 2.6. Заняття 1. Особливості надання психологічної допомоги у межах психодинамічного напрямку	Перевірка виконання завдань, спостереження індивідуальної роботи 6 балів
		Володіти основними методами психотерапії. Застосовувати елементи психодинамічного, гуманістичного, системного напрямів психотерапії у наданні психологічної допомоги.	Особливості надання психологічної допомоги у межах гештальт-терапії	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у підгрупах 10 балів
			Заняття 3. Розробити модель терапевтичної сесії з клієнтом у межах системного підходу.	Перевірка виконання завдань, спостереження роботи у підгрупах 6 балів
			Завдання самостійної роботи до теми 2.6. Проаналізувати особливості	Перевірка виконання завдань на ЕНК 7 балів

			побудови стосунків в системі «психолог-клієнт» у межах психодинамічного, гуманістичного, системного напрямів психотерапії	
Проміжна атестація (тест до модуля 2)	1	Визначити рівень знань змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.	Виконання тестових завдань в elearn	Перевірка виконання тестових завдань на ЕНК 30 балів
Всього за 1 семестр				70
Екзамен		Розуміння особливостей надання психологічної допомоги, її основних видів і рівнів	Виконати тест, пройти усну співбесіду за відкритими питаннями тесту.	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика дедлайнів перескладання:	щодо та	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Порушення термінів здачі без поважної причини надає право викладачу знизити оцінку. Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомості для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації. Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.
Політика академічної доброчесності:	щодо	Виконуючи завдання на цьому курсі, студенти повинні дотримуватися норм, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Списування, використання мобільних пристроїв та додаткової літератури під час написання модульних контрольних робіт та екзамену категорично заборонено. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.
Політика щодо відвідування:		Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх студентів групи. Воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бігун Н.І. Профілактична робота в практичній психології: навчально-методичний комплекс дисципліни. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2011. 96 с.
2. Васьківська С.В. Соціально-психологічний супровід клієнтів: технологія ведення консультативного діалогу: навч. посіб. Київ:Главник, 2006. 128 с.
3. Кошова І. В. Основи психологічної реабілітації : практикум. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 89 с.
4. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. Київ, 2018. 208 с.
5. Панок В. Г., Чаплак Я. В., Андрєєва Я. Ф. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультації : навч. посібник / за заг. ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.
6. Перша психологічна допомога : посібник для працівників на місцях. Київ : Унів. Вид-во ПУЛЬСАРИ, 2017. 64 с.
7. Психосоціальна допомога в роботі з кризовою особистістю : навчальний посібник / наук. ред. та керівник проблем. групи – Л. М. Вольнова. К. , 2012. 275 с.
8. Титаренко Т. М., Дворник М. С., Климчук В. О. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.
9. Фон Шліппе А., Швайцер Й. Системна психотерапія та консультації / Пер. з нім. Львів : ВНТЛ-Класика, 2004. 320 с.

Допоміжні

1. Дьоміна Г.А., Мельничук О.Б. Психологічні особливості професійного вигорання психологів-психосоматологів. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. Том 32 (71). № 4. 2021. С. 28-34.
2. Корольчук М.С. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я. К.: ІНКОС, 2002. 272 с.
3. Крюкова М. А., Лісовенко А. Ф. Практикум з психотерапії та психокорекції : навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології) [Електронне видання]. / кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 40 с.
4. Пеньковська Н. М., Шептицький Р. В. Основи психологічного консультації в методі позитивної психотерапії : навч. посіб. Тернопіль : Крок, 2014. 286 с.
5. Титаренко Т.М. Життєві кризи: технології консультації. В 2-х частинах. Київ: Главник, 2007. 257 с.

Інформаційні ресурси

1. Балахтар В. Соціально-психологічний супровід професіоналізації фахівця з соціальної роботи у процесі професійної підготовки. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/alexii,%D0%91%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D1%85%D1%82%D0%B0%D1%80+%D0%92..pdf> (дата звернення 07.05.2024)
2. Вебінар «Практикум з розвитку ресурсного мислення як складової емоційної компетентності». <https://youtu.be/UXcejYVQTJw> (дата звернення 07.05.2024)
3. Відновлення життєвих неперервностей. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=IoHOuIhP7Vc> (дата звернення 07.05.2024)
4. Вступ до онлайн-курсу «Базова психологічна допомога в умовах війни» URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N72toQSHLHU> (дата звернення 07.05.2024)
5. Галян І.М. Психодіагностика: Навч. пос. К.: Академвидав. 2009. 464 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/423583.pdf (дата звернення 07.05.2024)
6. Кечур Р.: "Психоаналіз, нейрофізіологія та мистецтво" <https://www.youtube.com/watch?v=tbHPzMMcVfQ> (дата звернення 07.05.2024)
7. Осика О.В. , Осика К.С. Теорія і практика психокорекційної роботи. Навч. пос. Словянськ. 2016. 111 с. URL: <https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/2016/NMR/posibniki/PRPSH/Teoria%20i%20praktika%20psixokorekciynoi%20roboti.pdf> (дата звернення 07.05.2024)
8. Психологічна підтримка під час війни, допомога дітям, боротьба з тривогою і стресом - Ганна Бартиш URL: <https://www.youtube.com/watch?v=yCrncsYpK-o&t=2s> (дата звернення 07.05.2024)
9. Психологічна реабілітація українців під час війни. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6V8kqSiuRgk> (дата звернення 07.05.2024)
10. Солодчук С. Є.. Сімейне консультування як вид психологічної допомоги сім'ї. URL: <https://ap.uu.edu.ua/article/305> (дата звернення 07.05.2024)
11. Фролова О. Психоедукація як метод соціально-психологічної профілактики психічного та психологічного здоров'я студентів. URL: <http://iqholding.com.ua/articles/psikhoedukatsiya-yak-metod-sotsialno-psikhologichnoi-profilaktiki-psikhichnogo-ta-psikhologichnogo-zdorov%E2%80%99ya-studentiv> (дата звернення 07.05.2024)
12. Халік О. О., Бикова О. Ф. Системна інтегративна модель психотерапії і консультування (СІМПіК) в практиці підготовки психологів та інших спеціалістів допомагаючих професій URL: <https://journal.kdpu.edu.ua/psychology/article/view/3764> (дата звернення 07.07.2024)